

Spel, spelproblem och alkohol

Forskningen visar att det finns ett tydligt samband mellan spelproblem och alkoholkonsumtion. Därför är det viktigt att beakta såväl åtgärder mot spelproblem som åtgärder inom området alkohol och se om det finns vinster med att integrera det förebyggande arbetet mellan områdena.

Problemspelare, det vill säga personer som fått negativa konsekvenser av sitt spelande, har högre sannolikhet att ha riskabla alkoholvanor än andra. Sambandet gäller även omvänt. En person med riskabla alkoholvanor har högre sannolikhet än personer utan riskabla alkoholvanor att även ha spelproblem. Nära åtta procent av männen som hade riskabla alkoholvanor 2008/2009 var problemspelare och tretton procent i gruppen hade viss risk för spelproblem. Motsvarande andel för dem som inte hade riskabla alkoholvanor var två respektive fem procent.

Av problemspelarna har cirka femtiofem procent riskabla alkoholvanor jämfört med cirka sexton procent bland dem som inte var problemspelare.

Alkohol i spelmiljön

I många spelmiljöer finns det möjlighet att konsumera alkohol, till exempel förutsätter tillstånden för Vegas spelmaskiner ett alkoholtillstånd¹. Casino Cosmopol, ett bolag som drivs av Svenska Spel och som har tillstånd att bedriva de fyra internationella kasinon som finns i Sverige, serverar alkohol i spelmiljön och många av landets travbanor har alkoholförsäljning i restuarangområden. Syftet med att koppla ihop speltillstånd med alkoholtillstånd i offentliga spelmiljöer är att de som arbetar i miljön förväntas utöva tillsyn.

Hur vanligt är det att dricka alkohol under spelande?

Strax över sju procent av de som hade spelat under det senaste året uppgav att de brukade konsumera alkohol i samband med spelet. Av dessa var nära var tionde person problemspelare. Att dricka alkohol i samband med spelandet är vanligare bland män än bland kvinnor. När det gäller problemspelare så uppgav var tredje manlig problem-

Swelogs

Swedish longitudinal gambling study, är en svensk befolkningsstudie som pågår mellan 2008 och 2015. Syftet är att ta fram kunskap som ska användas för att utveckla förebyggande metoder mot skadeverkningar av överdrivet spelande. De drygt 8 000 slumpmässigt utvalda personerna mellan 16 och 84 år som deltog vid det första mättillfället kontaktas ytterligare minst tre gånger under studien. I det här faktabladet används data från 2008/09, 2009/10 och 2012. Grad av spelproblem definieras med hjälp av mätinstrumentet Problem Gambling Severity Index, PGSI.

Läs mer på www.folkhalsomyndigheten.se och www.spelprevention.se

spelare att de brukar konsumera alkohol medan de spelar. Motsvarande gäller för var tionde kvinnlig problemspelare. Det fanns inte något samband för kvinnor mellan att vara problemspelare och att ha riskabla alkoholvanor.

Vanligt att dricka alkohol i vissa spelformer

Alkoholkonsumtion i samband med spelande ser olika ut för olika spelformer. Det är mycket vanligt med konsumtion av alkohol under spel på poker på klubb (60%), kasinospel på restaurang (73%), spelmaskiner på pub² (40%) eller på Casino Cosmopol (47%), medan det är ganska ovanligt på travbanor (13%).

Att dricka alkohol medan man spelar på spelmaskiner är förknippat med att vara problemspelare

Resultatet visade inget samband mellan problemspel och alkoholkonsumtion under spel på poker på klubb³ eller under spel på travbanor. Att dricka under spelsession på Casino Cosmopol var till och med associerat med en lägre sannolikhet att vara problemspelare. Däremot fanns ett tydligt samband mellan att vara problemspelare och att konsumera alkohol vid spel på spelmaskiner. Samband mellan att dricka när man spelar på restaurangkasino och problemspelande var inte statistiskt säkerställt.

Vänd!

1. Med undantag för maskiner i bingohallar
2. I variabeln ingår även spelmaskiner på bingohallar där det inte serveras alkohol.
3. Poker på Casino Cosmopol ingår i dessa analyser i spelsessioner på Casino Cosmopol och inte i pokerspel på klubb

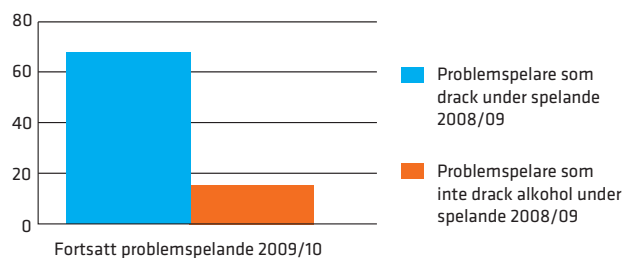
Vilka risksamband över tid finns mellan alkoholkonsumtion och problemspelande?

Resultaten gällande samband mellan alkohol och problemspelande visar att:

- riskabla alkoholvanor ökar risken för att bli problemspelare.
- vara problemspelare ökar risken för att utveckla riskabla alkoholvanor.
- riskabla alkoholvanor minskar sannolikheten att få en lägre grad av spelproblem eller att gå från att vara problemspelare till att inte vara det.

Aktuella alkoholvanor spelar större roll för att bli problemspelare än alkoholvanor ett år tidigare. Resultaten visar också att riskabla alkoholvanor och problemspelande inte ersätter varandra utan förstärker varandra. När spelproblemen ökar är det troligt att alkoholproblemen ökar samtidigt. När vi ser på alkoholkonsumtion under spelande totalt (inte uppdelat per spelform) ökar risken för att bli problemspelare. Sambandet kvarstår även efter kontroll av riskabla alkoholvanor.

Andel av problemspelarna 2008/09 som fortsätter vara problemspelare vid uppföljningen ett år senare, uppdelad på de som uppgav att de brukar dricka alkohol medan de spelare och de som uppgav att de inte gör det.

Personer som är problemspelare och som ofta dricker under spelandet har en högre sannolikhet att fortfarande vara problemspelare ett år senare jämfört med de problemspelare som inte brukade dricka alkohol när de spelar: 68 procent av de problemspelare som drack medan de spelade fortsatte att vara problemspelare jämfört med 16 procent av de problemspelare som inte drack (se diagram). Sambandet kvarstår även efter kontroll för riskabla alkoholvanor.

Slutsatser

Några av de viktigaste resultaten:

- Alkoholkonsumtion under spelande ökar risken för att bli problemspelare.
- Alkoholkonsumtion under spelande minskar sannolikheten för problemspelare att bli av med sina spelproblem.
- Alkoholkonsumtion under spelande är vanligt inom spelformerna spelmaskiner, restaurangkasinon, poker på klubb och spel på Casino Cosmopol.
- Sambandet mellan alkoholkonsumtion under spelande och problemspelande gäller framförallt spelmaskiner.
- Riskabla alkoholvanor och alkoholkonsumtion under spelande är vanligast bland män – män är också överrepresenterade bland problemspelarna.

Att konsumera alkohol i samband med spelande tycks påverka spelbeteendet. I experimentstudier⁴ där man undersökt alkoholkonsumtion i samband med spel på spelmaskiner samt roulettspel har man funnit att alkoholkonsumtion bidrar till att man spelar snabbare, mer impulsivt, satsar högre belopp per spel och blir mer risktagande. Alkoholen tycks i högre grad påverka spelbeteendet hos problemspelare än andra⁵.

Av resultaten kan vi dra slutsatsen att servering av alkohol i samband med spel medför ökade risker för problemspel framförallt när det gäller spel på spelmaskiner, något som man bör ta hänsyn till vid tillståndsgivningar. Resultaten visar också på behovet att integrera åtgärder mot spelproblem med åtgärder inom området alkohol och det är troligt att man även kan förebygga riskabla alkoholvanor genom att motverka spelproblem.

Riskabla alkoholvanor mättes, liksom i den årliga folkhälsoenkäten som genomförs av Folkhälsomyndigheten, med tre frågor som hämtats från frågeinstrumentet AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test).

Läs mer på www.folkhalsomyndigheten.se

4. Experimentstudier sker i kontrollerade miljöer (ofta laboratorier) och ofta med ett speciellt urval som man inte kan generalisera utifrån. Phillips, J. G. and R. P. Ogeil (2007). "Alcohol consumption and computer Blackjack." *The Journal of General Psychology* 134(3): 333–353 och Cronce, J. M. and W. R. Corbin (2010). "Effects of alcohol and initial gambling outcomes on within-session gambling behavior." *Experimental and Clinical Psychopharmacology* 18(2): 145–157.

5. Ellery, M., S. Stewart, et al. (2005). "Alcohol's effects on video lottery terminal (VLT) play among probably pathological gamblers." *Journal of Gambling Studies* 21(3): 299–324.

